

Prezídium COGECA, 16. jún 2022

Miesto stretnutia: COPA-COGECA, Rue de Trèves 61, 1040 Brusel

Dátum stretnutia: 16. júna 2022

Účastník stretnutia: Andrej Gajdoš, Ján Baršváry

Názov aktivity: Prezídium COGECA

Podrobný popis aktivity:

Predsedal prezident COGECA Ramon Armengol (ES).

Výmena názorov s Jasonom Hafemaisterom (USDA) a Michaelom Scannellom (DG AGRI) o transatlantických vzťahoch a platforme USDA pre udržateľnosť

Platforma pre transatlantickú spoluprácu v oblasti poľnohospodárstva bola zahájená v novembri 2021 a je navrhnutá tak, aby „čelila globálnym výzvam udržateľnosti a zmenám klímy“. Zároveň je výzvou na zlepšenie vzájomných vzťahov medzi EÚ a USA.

Zástupca USDA za dôležité označil maximálne sprístupnenie obchodných trhov a príležitostí. USDA preto podporuje otvorenie trhov a podporu investícií do nových inovatívnych riešení, ktoré všetkým poľnohospodárom umožnia produkovať viac pri použití menej vstupov. Všetci poľnohospodári, ktorí produkujú udržateľne, by mali byť profitabilní. Použitie nových technológií bude vyžadovať investície a komercializáciu, dôležitá bude aj medzinárodná spolupráca. USDA preto hodlá úzko spolupracovať s Európskou komisiou.

Zástupca Komisie podporil prehlásenie zástupcu USDA o vzájomnej spolupráci, ide o výzvu zavedenia udržateľných systémov, ktoré verejnosť požaduje a ktoré súčasne zaistia produkciu zdravých a udržateľných potravín. V kontexte súčasnej vojny navrhla Komisia koridory solidarity, aby uľahčila vývozy poľnohospodárskych komodít z UA, ďalej bude nutné navýšiť skladovacie kapacity v Európe na nadchádzajúci zber úrody, aj na tomto teraz Komisia spolupracuje s USA. Komisia vyzvala členské štáty, aby vo svojich strategických plánoch SPP zohľadnili súčasnú geopolitickú situáciu.

Diskusia:

Na otázku FR reprezentanta o revízii USA legislatívy Farm Bill zástupca USDA uviedol, že revidovaný zákon bude prijatý v októbri 2023, legislatíva sa aktuálne pripravuje, viac informácií bude v novembri 2022 na kongrese. Dúfajú v navýšenie rozpočtu na výskum na podporu udržateľných produktov a lepšiu komunikáciu so spotrebiteľmi ohľadom spôsobu produkcie a potrebe podpôr poľnohospodárom. Ohľadom cien hnojív uviedol, že ich ceny rastú aj v USA.

FI reprezentantka upozornila na vysoké produkčné náklady, kým obchodníci a výrobcovia hnojív vykazujú vysoké zisky. Poľnohospodári si uvedomujú dôležitosť životného prostredia, ale aktuálne im hrozí, že budú musieť ukončiť svoju činnosť.

Zástupca Komisie uviedol, že Komisia práve kvôli ochrane poľnohospodárov navrhla smernicu o nekalých obchodných praktikách, ktorú už členské štáty transponovali do svojich právnych

predpisov. Na úrovni EÚ bude sledovaný výstup, v septembri Komisia usporiada aj konferenciu.

Zástupca USDA uviedol, že takisto treba posúdiť efektivitu WTO pravidiel v kontexte súčasných problémov v poľnohospodárstve a ako môže medzinárodný obchod pomôcť krízu riešiť. Za nevyhnutné označil otvorený globálny trhový systém, ktorý umožní poľnohospodárom predávať produkty a byť inovatívnymi.

RO reprezentant upozornil na dopady vojny na UA aj na RO poľnohospodárov, konkrétne snáh EÚ uľahčiť vývoz poľnohospodárskych komodít z UA prostredníctvom RO prístavov a logistických ciest. Poľnohospodárom rastú náklady a za svoje produkty obdržia nízke výkupné ceny, ktoré sú často nižšie než náklady. Majitelia lodí napr. uvádzajú, že pokiaľ treba vyvážať obilie z UA, nie je možné prepravovať RO tovar. PL je na tom pravdepodobne podobne, preto je potrebné im pomôcť, najmä v čase zberu úrody a zásadných komodít v RO.

Zástupca Komisie upozornil na 20 mil. ton zablokovaných obilnín na UA, preto je nevyhnutné pomôcť tieto suroviny vyviezť. Ak sa to EÚ nepodarí, profitovať z toho bude Rusko. Komisia si však uvedomuje najväčší dopad na susediace krajiny, preto predstavila balíček opatrení a podpôr pre zasiahnuté krajiny. Situáciu naďalej sleduje.

Na schválenie:

- návrh príspevku C-C k návrhu Komisie o nariadení o udržiavateľnom používaní PPPs

Revidovaná verzia dokumentu bola schválená písomnou procedúrou v rámci skupiny POCC/CCC dňa 9. 6. 2022.

Dokument bol schválený.

- návrh stanoviska k akčnému plánu na zlepšenie prístupu k hnojivám

Sekretariát pripravil návrh stanoviska k akčnému plánu na lepšie podmienky prístupu k hnojivám, text je založený na súčasných pozičných dokumentoch.

Diskusia:

DK reprezentant podporil požiadavku na odstránenie antidumpingových ciel, podporil dočasné pozastavenie všetkých ciel na dovozy hnojív do EÚ.

CZ reprezentant okrem podporenia vyhlásenia DK reprezentanta upozornil na odlišnú úroveň použitia PPPs v krajinách, preto rovnaké zníženie označil za neférové.

- návrh predbežných úvah o zákaze plastových obalov na predaj ovocia a zeleniny

Pracovná skupina pre ovocie a zeleninu vyjadrila svoje obavy a pripravila prvé úvahy k tejto záležitosti.

Dokument bol schválený.

- návrh diskusného dokumentu C-C k návrhu Komisie na revíziu systému zemepisných označení

Konsolidovaná verzia bola zaslaná skupine POCC/CCC na schválenie písomným schvaľovacím postupom.

Dokument bol schválený.

Na prediskutovanie a prípadné schválenie:

- návrh prehlásenia C-C o cieľoch EÚ v oblasti obnovy prírody

Zverejnenie návrhu Komisie o cieľoch obnovenia prírody bolo stanovené na 22. 6. 2022. C-C vytvorili reflexný dokument založený na uniknutých dokumentoch návrhu. Opisuje nereálne ciele, ktoré sa kladú na poľnohospodárov a lesníkov, pričom postráda jasnú a súdržnú finančnú podporu na jej financovanie.

Diskusia:

FI reprezentant upozornil, že návrh je nebezpečný najmä pre severské krajiny.

FR reprezentant odmietol financovanie cieľov obnovy prírody prostredníctvom rozpočtu SPP.

- pozícia C-C k revízii smernice o priemyselných emisiách (IED)

Sekretariát pripravil pozičný dokument pozostávajúci z 3 častí, v ktorom vyjadruje nespokojnosť s návrhom Komisie, pokiaľ nebudú vyriešené určité varovné signály, týkajúce sa porovnávaní poľnohospodárskych podnikov s priemyslom.

Sekretariát upozornil na veľké diskusie v posledných týždňoch, mnohé organizácie žiadali odmietnutie návrhu Komisie a zachovanie súčasnej smernice. Podľa sekretariátu by však takéto prehlásenie Komisia hneď odmietla. Uviedol, že dokument nerozlišuje medzi chovom dobytká, ošípaných alebo hydiny. Ďalej žiada elimináciu zapojenia verejnosti do procesu povoľovania a elimináciu delegovaných aktov Komisie na zmenu rozsahu pôsobnosti smernice.

Diskusia:

PT reprezentantka informovala, že v PT zatiaľ nebola prijatá finálna pozícia, upozornila, že napr. pri kravách, chovaných celoročne na pastvinách, nie je technicky možné merať emisie.

FI reprezentantka odporučila reagovať vlastným návrhom, odmietla, aby poľnohospodárstvo bolo posudzované rovnako ako priemysel.

FR reprezentant odporučil vyzvať Komisiu na predloženie nového návrhu alebo zachovať súčasný stav.

GS odporučil, aby prezídium GOGCA schválilo 1. časť dokumentu – politické prehlásenie na zahájenie lobbistických akcií a komunikáciu s EÚ inštitúciami.

Prvá časť dokumentu bola schválená.

- návrh stanoviska C-C k rámcu pre udržateľné potravinové systémy

Komisia zahájila 12-týždennú verejnú konzultáciu, týkajúcu sa iniciatívy rámca pre udržateľné potravinové systémy, ktorá je otvorená do 21. 7. 2022. Sekretariát vypracoval návrh stanoviska k tejto iniciatíve, dokument bude predložený pracovnej skupine POCC/CCC v júli.

Spätná väzba na kampaň EUFarmers4Ukraine

Sekretariát aktuálne zbiera podnety od zainteresovaných členov. Objavujú sa 2 modely pomoci: priame poskytovanie fyzických darov platforme v PL a finančné platby družstvu. Prvý dar bol potvrdený v týždni od 6. 6. 2022 od LRF vo forme 10 ton ozimnej pšenice.

V diskusii PL reprezentantka doplnila, že najväčším problémom sú chýbajúce veterinárne liečivá.

Pre informáciu:

- kongres EÚ farmárov 2022

Kongres s názvom Odolné európske poľnohospodárstvo a globálne výzvy sa bude konať 12. – 14. 10. 2022 v chorvátskom Šibeniku. Pozvánky hosťom už boli odoslané, na portáli AgriInfo je posledná verzia programu. Účasť už potvrdil komisár Wojciechowski, sekretariát dúfa v účasť zástupcov CZ predsedníctva a UA ministerstva poľnohospodárstva.

- téma odlesňovania v Parlamente a Rade

Komisia zverejnila dňa 17. 11. 2021 návrh nariadenia týkajúci sa odlesňovania, C-C svoj reflexný dokument schválili na februárových prezídiách. Hlasovanie vo výbore ENVI prebehne v júni, na plenárnom zasadnutí v septembri. Sekretariát C-C zaslal svoje komentáre a priebeh hlasovania bude pozorne sledovať a rozošle zoznam hlasovania (voting list).

- spustenie intranetu AgriPulse

Zatiaľ je spustená testovacia beta verzia, ostrá verzia bude spustená v lete. Prihlasovacie údaje sú zhodné s prihlasovacími údajmi do portálu AgriInfo.

Rôzne

GS informoval o plánovanom zasadnutí finálneho výboru C-C koncom júna, kde sa bude schvaľovať rozpočet na budúci rok, vrátane členských príspevkov. Návrh zatiaľ počíta so zachovaním tohtoročnej úrovne členských príspevkov.

Spoločné prezídiá COPA a COGECA

Predsedalei prezidentka COPA Christiane Lambertová (FR) a prezident COGECA Ramon Armengol (ES).

Výmena názorov s Pascalom Canfinom (DG ENVI) o súčasných kľúčových témach

Pascal Canfin za kľúčové označil viesť konštruktívne diskusie. Zelená transformácia poľnohospodárstva je podľa neho nevyhnutná, poľnohospodári však musia mať garantované príjmy tak, aby boli schopní pokračovať vo svojej činnosti, preto bola zachovaná výška rozpočtu SPP. Ďalšou prioritou musí byť predchádzanie nekalej súťaži, preto musia platiť rovnaké pravidlá pre poľnohospodárov v EÚ a mimo nej. Riešením je zavedenie zrkadlových doložiek do obchodných dohôd. Úspešná transformácia potravinového systému musí zahŕňať všetkých aktérov, vrátane spotrebiteľov. Nová SPP podľa neho predstavuje pozitívnu dohodu, ktorá zaistí prínosy tým, ktorí k transformácii prispievajú.

Poľnohospodárstvo hrá dôležitú úlohu aj v energetike – poľnohospodári môžu produkovať obnoviteľnú energiu, čo im zaistí ďalší príjem, biopalivá tiež môžu byť alternatívou leteckého kerozínu. Pre poľnohospodárov by mohla byť zaujímavá aj iniciatíva uhlíkového poľnohospodárstva, ktorá im môže pomôcť generovať ďalšie príjmy, nutné je však zaistiť fungujúci trh s uhlíkovými kreditmi.

Diskusia:

ES reprezentant upozornil na neúnosnú situáciu týkajúcu sa veľkých šeliem, podporil preto iniciatívu výboru AGRI ohľadom revízie smernice o biotopoch. Upozornil na zníženie prostriedkov PPPs – pokiaľ za ne nie je lepšia alternatíva, znížia sa výnosy aj celkový objem produkcie. Upozornil aj na stratu 25 % ornej pôdy za posledných 25 rokov, preto odmietol cieľ na ďalšie zníženie plochy o 10 %.

P. Canfin súhlasil, že politika na ochranu šeliem v EÚ je úspešná, preto bude treba revidovať pravidlá, ale až po odsúhlasení klimatického balíčka. Súhlasil, že treba nájsť vhodné alternatívy za PPPs a súhlasil aj s tým, že poľnohospodársku pôdu treba chrániť. Na druhej strane upozornil, že poľnohospodári sami svoju pôdu predávajú.

DK reprezentantka referovala o veľkom príspevku ekologických poľnohospodárov, ktorí už veľmi obmedzili používanie pesticídov, preto by teraz nemali byť trestaní požiadavkou na ďalšie znižovanie.

P. Canfin súhlasil, že treba rozlišovať medzi tými, ktorí už pokrok dosiahli, inak iniciatíva postráda zmysel. Rozdiely by mali byť zohľadnené aj v pripravovanom legislatívnom návrhu týkajúceho sa udržateľného používania pesticídov.

BE reprezentant upozornil na obrovské dopady právne záväzných cieľov v oblasti obnovy prírody a znižovania PPPs.

AT reprezentant uviedol, že poľnohospodári sa usilujú o zníženie závislosti na hnojivách, ale to nie je možné zo dňa na deň a treba prijať realistický pohľad.

PL reprezentant oponoval P. Canfinovi v pohľade na prioritu zaistenia príjmov poľnohospodárov. Upozornil, že poľnohospodári majú problémy už teraz, pred implementovaním cieľov stratégie F2F. Potrebné sú financie a skutočná pomoc.

P. Canfin upozornil, že napr. 2/3 produkcie obilnín sú v EÚ určené na krmivá, preto je potrebné nájsť rovnováhu. Vykonávanie cieľov obnovy bude financované kombináciou verejných a súkromných prostriedkov a pokiaľ sa budú týkať poľnohospodárov, musí im byť poskytnutá príslušná finančná podpora.

Prínos aktivity pre poľnohospodárov v SR:

Prenos informácií pre členov SPPK k danej problematike.

Vyplývajúce úlohy pre SPPK:

Pre SPPK nevyplývajú zo zasadania žiadne úlohy.